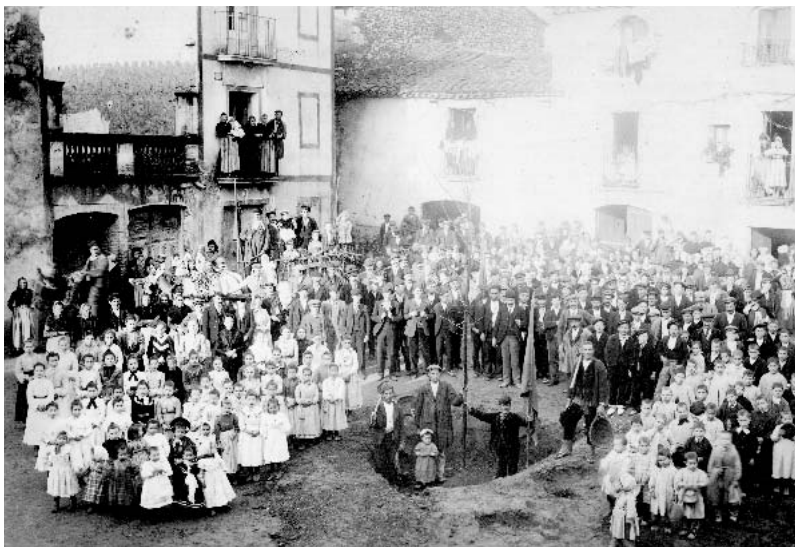

EL SEGLE XX. LA REPÚBLICA

11

Plantació de l'arbre de la Llibertat l'any 1904. Un clot rodó dintre del qual s'hi posaren els treballadors que l'havien fet. Al darrera, els cantants del cor.

28

El segle vint va començar amb una bona notícia. L'any 1904 es va plantar l'arbre de la Llibertat al mig de la plaça Major. Fou una gran festa que es va omplir de recitals de poesies, cants i discursos, tots ells dirigits a enaltir l'arbre. Aquest acte es va immortalitzar amb una fotografia que tenien penjada al menjador totes les cases del poble.

En canvi fou molt plorada l'epidèmia de grip del mes d'octubre de 1918, que va causar moltes víctimes. La població de Vilafant fou la més afectada de la comarca. Va intervenir la Creu Roja de Figueres amb un servei de desinfecció completament gratuït i es va prohibir la visita al

cementiri el dia de Tots Sants per evitar la propagació de la plaga.

En els últims temps de la monarquia no apareix cap fet destacable en l'àmbit polític, a excepció del malestar que va produir l'any 1923 el cop d'estat del general Primo de Rivera, que va comportar una dictadura militar que va durar set anys. La primera reunió municipal d'aquest règim s'hagué de fer sota la presidència d'un alcalde enviat pels militars que no fou altre que un sergent de la comandància de la Guàrdia Civil de Figueres.

La proclamació de la República el 14 d'abril de 1931 fou molt ben vista pels habitants de

Vilafant. El resultat de les eleccions municipals fou de 387 vots per a la candidatura de la Unió Catalanista i 247 vots per a la Federació Republicana. En aquell moment els primers gaudien de gran consideració puix que entre els seus candidats hi havia diversos promotors de l'obra del Centre Cultura i Esbarjo, bastit dos anys abans. Això va col·locar al consistori municipal cinc i dos regidors de cada candidatura, respectivament, però sense enfrontaments. Quan, en el mes d'agost d'aquest mateix any, es

va votar l'Estatut de Catalunya, a Vilafant es va aprovar per 135 vots a favor i cap en contra. Amb motiu de la vaga general del dia 5 d'octubre del 1934 els enllaços sindicals, acompanyats d'un grup de veïns de Vilafant, van traslladar-se en bicicleta fins a Figueres per donar suport a la protesta en una gran concentració que hi hagué a la Rambla.

Més tard es van iniciar les diferències polítiques i socials entre les dretes i les esquerres, segons la divergència política d'aquells moments. Per evitar que ambdues tendències coincidissin en el mateix local social, el 1930, es va crear el Centre Cultural i Recreatiu, que estava en un edifici conegut per can Sala, avui can Falgàs, al carrer de Llers. Era el local de les esquerres, ja que aquestes

consideraven que l'habitual Centre Cultura i Esbarjo, creat per tots els vilafantencs el 1929, era de dretes. Cada grup feia els balls de la festa en un lloc diferent.

Una de les grans obres públiques executades durant la República fou la construcció del nou ramal de la carretera a Borrassà, que fins llavors passava per l'interior de la població. La nova variant es va programar l'any 1932 i es va fer passar sobre el caminó de la ronda Nord, avui carrer del mateix nom. El creuament del riu Manol va mantenir-se sense cap pont, i moltes vegades, en èpoques plujanes, els carros es veïen obligats a passar-hi tirats per eugues amb aigua fins a la ventrera.

En cas de riudes, els vianants, no podien travessar d'un costat

Anteriorment la carretera passava pel mig del poble i es creaven molts problemes de trànsit.

a l'altre perquè l'aigua s'emportava els taulons de fusta de les passeres, encara que estiguessin lligats amb cadenes als pilars de sustentació.

Una altra obra enllestida aquell període fou la construcció del nou edifici de les escoles públiques, que s'havien iniciat tres mesos justos abans de proclamar-se la República. Finalment, cal destacar la construcció, l'any 1934, de la nova Casa de la Vila, al carrer de l'Església.

L'obertura del nou tram de la carretera de Borrassà per la ronda Nord fou una gran millora urbana per a la vila.

